

PPWR en UPV: wanneer krijgt een Nederlands bedrijf verplichtingen in andere EU-landen?

De Europese Verordening voor verpakking en verpakkingsafval, de PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation), is sinds 11 februari 2025 van kracht en is vanaf 12 augustus 2026 in het algemeen rechtstreeks van toepassing in alle EU-lidstaten.

De verordening geldt voor alle verpakkingen, ongeacht het gebruikte materiaal, en bevat onder meer eisen aan de samenstelling, recyclebaarheid, herbruikbaarheid en etikettering van verpakkingen. Daarnaast bevat de PPWR regels over uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV).

Voor bedrijven is daarbij een belangrijk onderscheid nodig. De vraag “Val ik onder de PPWR?” is namelijk niet hetzelfde als de vraag “Moet ik in een bepaald land een UPV-bijdrage betalen of mij bij een UPV-organisatie registreren?”

De PPWR bevat verschillende soorten verplichtingen. Sommige verplichtingen hebben rechtstreeks betrekking op de verpakking zelf, bijvoorbeeld op het ontwerp, de samenstelling, recyclebaarheid en etikettering. Daarnaast bevat de PPWR bepalingen over producentenverantwoordelijkheid. De manier waarop deze UPV-verplichtingen in de praktijk worden uitgevoerd, kan per lidstaat verschillen. Daardoor kan een onderneming in het ene land bijvoorbeeld met een registratie- of bijdrageplicht te maken krijgen, terwijl in een ander land voor dezelfde hoeveelheid verpakking een andere of geen financiële verplichting geldt.

Voor een Nederlands productiebedrijf dat bijvoorbeeld machines, onderdelen of andere producten naar het buitenland verkoopt, is daarom vooral van belang welke rol de onderneming volgens de PPWR heeft en of daar in het betreffende land UPV-verplichtingen uit voortvloeien.

Wanneer is een Nederlands bedrijf zelf verantwoordelijk?

De PPWR bevat een nieuwe, in alle lidstaten geldende definitie van ‘producent’.

Afhankelijk van het soort verpakking en de situatie kan een producent een fabrikant, importeur of distributeur zijn. Daarbij speelt onder meer een rol waar de onderneming gevestigd is en waar de verpakking of het verpakte product voor het eerst beschikbaar wordt gesteld. Voor bepaalde vormen van grensoverschrijdende verkoop bepaalt de PPWR expliciet dat een onderneming die vanuit een andere lidstaat of een derde land rechtstreeks aan eindgebruikers levert, als producent kan worden aangemerkt.

Voor een Nederlands bedrijf betekent dit in de praktijk een belangrijk verschil tussen verschillende verkooproutes.

Wanneer een Nederlandse fabrikant een machine aan een Duitse distributeur verkoopt en de Duitse distributeur de machine vervolgens in Duitsland op de markt brengt, ligt de producentenverantwoordelijkheid voor die Duitse markt in beginsel bij de Duitse marktdeelnemer, afhankelijk van de precieze verpakking en verkoopstructuur.

Verkoopt hetzelfde Nederlandse bedrijf de machine echter rechtstreeks aan een Duitse professionele eindgebruiker, dan kan het Nederlandse bedrijf volgens de PPWR zelf als producent voor Duitsland worden aangemerkt. De PPWR maakt namelijk onderscheid tussen levering aan andere marktdeelnemers en rechtstreekse levering aan eindgebruikers in een andere lidstaat.

Hetzelfde principe kan relevant zijn voor Zweden, Frankrijk, Italië, Polen, België en Spanje.

Dat betekent dat de verkoopstructuur vanuit PPWR- en UPV-perspectief een belangrijk verschil kan maken. Rechtstreekse verkoop aan een buitenlandse eindgebruiker kan ertoe leiden dat het Nederlandse bedrijf zelf registratie- en UPV-verplichtingen in het betreffende land krijgt.

Voor Nederlandse bedrijven is daarnaast van belang dat de PPWR voorziet in een geautoriseerde vertegenwoordiger voor UPV wanneer een producent in een andere lidstaat is gevestigd dan de lidstaat waarin de UPV-verplichtingen ontstaan.

Nederland

Nederland kent op dit moment een relatief duidelijke nationale drempel voor de financiële UPV-verplichtingen.

Voor de meeste verpakkingen geldt in 2026 een drempel van 50.000 kg verpakkingen per kalenderjaar. Een producent of importeur die boven deze hoeveelheid uitkomt, moet aangifte doen bij Verpact en is in de meeste gevallen de Afvalbeheerbijdrage Verpakkingen verschuldigd. Blijft een bedrijf onder de 50.000 kg, dan hoeft het voor de meeste verpakkingen geen reguliere aangifte te doen en geen Afvalbeheerbijdrage te betalen. [Alles over de PPWR | Verpact](#)

Deze drempel geldt echter niet voor alle verpakkingen. Voor onder meer SUP-verpakkingen en statiegeldverpakkingen gelden andere regels. Ook bij kleine hoeveelheden kan dan een aangifte- en bijdrageplicht ontstaan.

Een belangrijk punt voor de komende jaren is dat de Nederlandse systematiek door de PPWR verandert. Volgens de PPWR-uitleg van Verpact blijft de drempel gedurende heel 2026 bestaan, maar vervalt deze vanaf 2027. Vanaf dat moment wordt de Nederlandse aangiftesystematiek dus ingrijpend gewijzigd.

De Nederlandse 50.000 kg is daarmee vooral een nationale UPV-/aangiftedrempel. Het is geen vrijstelling van de PPWR zelf. Een onderneming kan dus bijvoorbeeld 10.000 kg verpakking op de Nederlandse markt brengen en toch onder bepaalde PPWR-verplichtingen vallen.

België

België heeft een veel lagere nationale drempel dan Nederland.

Voor ondernemingen die verpakte producten op de Belgische markt brengen, geldt een informatieplicht ongeacht de hoeveelheid. Voor de wettelijke terugnameplicht geldt vervolgens een drempel van meer dan 300 kg verpakkingen per jaar. Boven deze grens moet een onderneming kunnen aantonen dat aan de wettelijke recyclage- en nuttige-toepassingsverplichtingen wordt voldaan.

De 300 kg moet dus niet worden gelezen als:

“Onder 300 kg geldt de UPV niet.”

Het is specifieker: onder 300 kg geldt de wettelijke terugnameplicht niet, maar andere verplichtingen kunnen nog steeds gelden.

Voor industriële en commerciële verpakkingen is Valipac de belangrijkste praktische organisatie. Voor huishoudelijke verpakkingen is Fost Plus relevant. [Samen werken aan een circulaire economie | Valipac](#)

Voor een Nederlandse machinebouwer is België daarom relatief interessant: wanneer bijvoorbeeld 200 kg transportverpakkingen per jaar in België op de markt worden gebracht, betekent dat niet automatisch dat alle Belgische UPV-verplichtingen vervallen. Bij meer dan 300 kg ontstaat in ieder geval de wettelijke terugnameplicht.

Duitsland

Duitsland kent een heel ander uitgangspunt. Er bestaat geen algemene de-minimisdrempel voor de verpakkingen-UPV.

De Duitse Zentrale Stelle Verpackungsregister (ZSVR) maakt expliciet duidelijk dat ook ondernemingen met zeer geringe verpakkingsvolumes niet van de verplichtingen zijn vrijgesteld. De ZSVR geeft daarbij aan dat er geen de-minimisdrempel bestaat: of het nu om 100 gram of 100 ton gaat, een commerciële onderneming kan onder de Duitse verpakkingverplichtingen vallen.

Een Nederlands bedrijf dat zelf als producent voor Duitsland wordt aangemerkt, kan daardoor ook bij een zeer kleine hoeveelheid met Duitse UPV-verplichtingen te maken krijgen.

Een belangrijk onderdeel hiervan is de registratie bij de Zentrale Stelle Verpackungsregister (ZSVR) via het LUCID-register. Afhankelijk van het soort verpakking kan daarnaast deelname aan een Duits dual system noodzakelijk zijn. [ZSVR home page](#)

Voor een Nederlandse onderneming is vooral de verkooproute van belang. Wanneer een Nederlandse fabrikant aan een Duitse distributeur levert, kan de Duitse onderneming de relevante marktdeelnemer voor de Duitse markt zijn. Wanneer de Nederlandse fabrikant echter rechtstreeks aan een Duitse eindgebruiker levert, kan de Nederlandse fabrikant zelf onder de Duitse UPV-verplichtingen vallen.

Daarmee is Duitsland vanuit UPV-perspectief aanzienlijk strenger dan Nederland: er is geen 50.000-kg-vrijstelling waarop een Nederlandse exporteur kan terugvallen.

Zweden

Ook Zweden kent geen algemene UPV-vrijstelling op basis van bijvoorbeeld 50.000 kg.

De Zweedse Naturvårdsverket bepaalt dat ondernemingen met producentenverantwoordelijkheid zich moeten registreren en hun gegevens moeten rapporteren. De Zweedse overheid bevestigt bovendien expliciet dat producenten verantwoordelijk zijn ongeacht de hoeveelheid verpakking die zij in Zweden op de markt brengen. [Naturvårdsverket](#)

De Zweedse regels zijn bovendien duidelijk over buitenlandse ondernemingen. Wanneer een onderneming niet in Zweden gevestigd is maar verpakte producten rechtstreeks aan Zweedse eindgebruikers verkoopt, kan zij onder de Zweedse producentendefinitie vallen. De PPWR hanteert hiervoor inmiddels een geharmoniseerde Europese producentendefinitie.

Een onderneming met producentenverantwoordelijkheid moet daarnaast een goedgekeurde Producer Responsibility Organisation (PRO) inschakelen, tenzij een specifieke vrijstelling van toepassing is. In Zweden zijn momenteel twee PRO's goedgekeurd door Naturvårdsverket.

Voor een Nederlandse onderneming betekent dit dat bijvoorbeeld een rechtstreekse levering van een machine aan een Zweedse fabriek al tot Zweedse UPV-verplichtingen kan leiden, ook als het daarbij slechts om enkele honderden kilo's transportverpakking gaat.

Frankrijk

Frankrijk heeft een uitgebreid systeem van Responsabilité Élargie du Producteur (REP). Voor huishoudelijke verpakkingen bestaat al langer een REP-systeem. Voor Nederlandse industriële en technische bedrijven is vooral de ontwikkeling van de REP voor professionele verpakkingen relevant.

Deze categorie omvat onder meer industriële en commerciële verpakkingen. De Franse overheid en ADEME werken aan de verdere operationele invoering van deze afzonderlijke REP-filière. [Cadre général des filières à responsabilité élargie des producteurs | Ministères Transition écologique, Aménagement du Territoire, Transports, Ville et Logement](#)

Frankrijk kent hierbij geen algemene 50.000-kg-drempel zoals Nederland.

Er bestaan wel specifieke Franse drempels voor bepaalde verplichtingen. Een voorbeeld is de verplichting rond hergebruik: producenten die ten minste 10.000 eenheden verpakte producten per jaar op de markt brengen, vallen onder bepaalde rapportage- en hergebruikverplichtingen. Deze 10.000 eenheden zijn echter geen algemene UPV-vrijstelling.

Voor een Nederlandse onderneming die rechtstreeks aan een Franse professionele eindgebruiker levert, moet daarom worden beoordeeld of zij volgens de Franse REP-regels zelf producent is en welke professionele verpakkingstroom van toepassing is.

De praktische boodschap is dus:

Frankrijk kent geen algemene kilogramdrempel waaronder een onderneming automatisch van UPV is vrijgesteld.

Italië

Italië kent eveneens geen algemeen equivalent van de Nederlandse 50.000 kg-drempel.

Het Italiaanse systeem wordt in belangrijke mate georganiseerd via CONAI (Consorzio Nazionale Imballaggi). De verplichtingen hangen onder andere samen met de rol van de onderneming, het soort verpakking en de manier waarop de verpakking of het verpakte product in Italië op de markt wordt gebracht. [Homepage - Conai](#)

Daarbij kent CONAI wel specifieke administratieve en financiële drempels en uitzonderingen. Deze moeten niet worden verward met een algemene vrijstelling van UPV.

Voor een Nederlands bedrijf betekent dit dat het niet voldoende is om alleen te vragen:

“Breng ik minder dan 50.000 kg op de Italiaanse markt?”

De relevante vraag is eerder:

“Word ik volgens de Italiaanse regels als producent/importeur aangemerkt en welke CONAI-verplichtingen horen daarbij?”

Bij rechtstreekse verkoop aan een Italiaanse eindgebruiker kan de Nederlandse onderneming zelf als producent onder de PPWR worden aangemerkt. Bij levering aan een Italiaanse importeur of distributeur ligt de verantwoordelijkheid doorgaans bij de Italiaanse marktdeelnemer, afhankelijk van de precieze verkoop- en importstructuur.

Polen

Polen kent eveneens geen algemene 50.000-kg-drempel zoals Nederland.

Het Poolse verpakkingssysteem kent onder meer het BDO-register en een systeem van producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen. [BDO](#)

De bestaande Poolse wetgeving bevat wel een 1.000 kg-drempel (1 Mg) voor bepaalde verplichtingen.

Deze grens heeft bijvoorbeeld betrekking op de verplichting rond publieke educatieve campagnes. Ondernemingen die in een kalenderjaar niet meer dan 1 Mg verpakkingen op de markt brengen, kunnen onder voorwaarden van deze specifieke verplichting worden vrijgesteld.

Dit betekent nadrukkelijk niet dat een onderneming die minder dan 1.000 kg verpakking op de Poolse markt brengt automatisch van alle UPV-verplichtingen is vrijgesteld.

Voor Polen moet daarom worden gekeken naar de afzonderlijke verplichting: registratie, rapportage, product fee, recyclingverplichtingen enzovoort. Bovendien is het Poolse ROP/UPV-systeem in ontwikkeling, waardoor de praktische uitvoering de komende periode nog kan veranderen.

Spanje

Spanje kent sinds Real Decreto 1055/2022 een uitgebreid systeem van producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen. Een belangrijk onderdeel daarvan is het Registro de Productores de Producto (RPP), sección envases. Producenten van verpakte producten moeten zich in beginsel in dit register inschrijven en jaarlijks rapporteren hoeveel verpakkingen zij op de Spaanse markt hebben gebracht.

De Spaanse overheid, MITECO, is hierbij de bevoegde overheidsinstantie. Voor de daadwerkelijke uitvoering van de UPV-verplichtingen bestaan verschillende SCRAP's (Sistema Colectivo de Responsabilidad Ampliada del Productor). Ecoembes is een belangrijke SCRAP, maar is niet de enige. Voor commerciële en industriële verpakkingen bestaan ook andere systemen. [Registro de productores de Producto. Sección envases](#)

Spanje kent geen algemene kilogramdrempel waaronder een onderneming volledig van UPV is vrijgesteld.

Er zijn wel twee belangrijke drempels waarmee rekening moet worden gehouden:

- **Minder dan 15.000 kg**

Voor producenten die minder dan 15 ton (15.000 kg) verpakkingen per jaar op de Spaanse markt brengen, bestaat een vereenvoudigde rapportageprocedure.

Dit is dus een administratieve vereenvoudiging en geen algemene vrijstelling van UPV.

- **Minder dan 50.000 kg industriële verpakkingen**

Voor commerciële en industriële verpakkingen bestaat daarnaast een specifieke regeling voor hoeveelheden onder 50.000 kg per jaar. Onder voorwaarden kan de rapportage dan geaggregeerd worden uitgevoerd door bijvoorbeeld de fabrikant, importeur, intracommunautaire verkrijger of distributeur.

Daarvoor is wel een vrijwillige overeenkomst tussen de betrokken partijen nodig.

Ook deze 50.000 kg is dus geen algemene vrijstelling van UPV.

Voor een Nederlandse machinebouwer die bijvoorbeeld machines rechtstreeks aan Spaanse industriële klanten levert, moet daarom worden beoordeeld of de onderneming zelf als producent wordt aangemerkt en welke registratie-, rapportage- en UPV-verplichtingen daaruit voortvloeien.

Wat betekent dit voor een Nederlands bedrijf?

Voor een Nederlandse fabrikant die bijvoorbeeld machines of technische producten exporteert, is vooral de verkoopstructuur bepalend.

Stel dat een machine wordt verpakt op een houten pallet, voorzien van beschermfolie en kartonnen beschermmateriaal.

Nederlandse fabrikant → buitenlandse distributeur

Wanneer de machine aan een lokale distributeur of importeur wordt geleverd en deze onderneming de machine vervolgens op de betreffende nationale markt beschikbaar stelt, kan de lokale marktdeelnemer voor die markt als producent worden aangemerkt, afhankelijk van de precieze verpakking en verkoopstructuur.

De Nederlandse fabrikant hoeft dan niet automatisch zelf in ieder land een UPV-registratie te regelen.

Nederlandse fabrikant → buitenlandse eindgebruiker

Wanneer dezelfde machine rechtstreeks vanuit Nederland aan een buitenlandse professionele eindgebruiker wordt geleverd, kan de Nederlandse fabrikant volgens de PPWR zelf als producent voor die buitenlandse markt worden aangemerkt.

Dan kan bijvoorbeeld registratie of aansluiting bij een UPV-systeem nodig zijn in:

- **Duitsland:** ZSVR/LUCID + eventueel een dual system;

- **Zweden:** Naturvårdsverket + goedgekeurde PRO;
- **België:** Belgische UPV-systematiek, voor commerciële en industriële verpakkingen onder meer Valipac;
- **Frankrijk:** REP-systeem;
- **Italië:** CONAI;
- **Polen:** BDO/ROP;
- **Spanje:** MITECO/RPP + een passende SCRAP, bijvoorbeeld Ecoembes.

De exacte verplichting hangt vervolgens af van het soort verpakking, de rol van de onderneming, de verkooproute en de nationale uitvoering van de UPV-bepalingen.

De drempels zijn dus niet onderling vergelijkbaar

Voor een Metaalunie-lid is het belangrijk om de onderstaande tabel niet te lezen als één uniforme “PPWR-drempel”.

De genoemde hoeveelheden hebben betrekking op verschillende nationale UPV-verplichtingen binnen de uitvoering van de PPWR. Het zijn dus geen algemene drempels voor de toepasselijkheid van de PPWR zelf.

Land	Nationale UPV-drempel of bijzonderheid	Praktische betekenis
NL Nederland	50.000 kg in 2026 voor de meeste verpakkingen	Onder de grens voor de meeste verpakkingen geen reguliere aangifte/bijdrage; drempel vervalt vanaf 2027
BE België	300 kg voor de wettelijke terugnameplicht	Boven 300 kg ontstaat de wettelijke terugnameplicht; andere verplichtingen kunnen ook onder deze grens gelden
DE Duitsland	Geen algemene drempel	Ook bij kleine hoeveelheden kunnen registratie- en UPV-verplichtingen gelden
SE Zweden	Geen algemene kg-drempel	Producentenverantwoordelijkheid geldt ongeacht de hoeveelheid verpakking
FR Frankrijk	Geen algemene kg-drempel	Geen algemene UPV-vrijstelling; specifieke drempels kunnen voor afzonderlijke verplichtingen gelden

IT Italië	Geen algemene kg-drempel	CONAI kent specifieke administratieve en financiële drempels
PL Polen	Geen algemene kg-drempel	1.000 kg is relevant voor bepaalde specifieke verplichtingen, maar niet voor alle UPV-verplichtingen
ES Spanje	Geen algemene UPV-vrijstelling	<15.000 kg: vereenvoudigde rapportage; <50.000 kg industriële/commerciële verpakkingen: onder voorwaarden geaggregeerde rapportage

Belangrijk: de Nederlandse 50.000 kg, de Belgische 300 kg en de Poolse 1.000 kg hebben dus niet dezelfde juridische betekenis. Het ene getal kan betrekking hebben op een aangifte- of bijdrageplicht, het andere op een terugnameplicht of een specifieke administratieve verplichting.

De belangrijkste boodschap voor bedrijven

De PPWR kent geen algemene Europese 50.000-kg-vrijstelling. De 50.000 kg die we in Nederland kennen is een Nederlandse UPV-/aangiftedrempel. België kent bijvoorbeeld een grens van 300 kg voor de terugnameplicht, Duitsland kent geen algemene de-minimisdrempel en Polen kent een 1.000 kg-grens die slechts voor bepaalde verplichtingen relevant is.

Daarom is het voor een Nederlands bedrijf niet voldoende om te vragen:

“Hoeveel kilo verpakking verkoop ik in dat land?”

De eerste vraag moet zijn:

“Welke rol heeft mijn onderneming volgens de PPWR bij de verpakking of het verpakte product?”

Vervolgens moet worden vastgesteld:

1. Ben ik in dat land de producent volgens de PPWR?
2. Welke PPWR-verplichtingen gelden voor de verpakking?
3. Moet ik mij in dat land registreren?
4. Moet ik een UPV/PRO-organisatie inschakelen?
5. Moet ik een UPV-bijdrage betalen?
6. Moet ik een geautoriseerde vertegenwoordiger voor UPV aanwijzen?
7. Welke nationale rapportage- en administratieve verplichtingen gelden?

Voor een Nederlandse machinebouwer is vooral het verschil tussen levering aan een buitenlandse dealer/importeur en rechtstreekse levering aan een buitenlandse eindgebruiker van groot belang.

In het eerste geval kan de lokale marktdeelnemer voor die markt als producent worden aangemerkt; in het tweede geval kan het Nederlandse bedrijf zelf de buitenlandse producent voor UPV-doeleinden worden.

Dat betekent ook dat een bedrijf dat slechts enkele machines per jaar naar Duitsland, Zweden, België, Frankrijk, Italië, Polen of Spanje verkoopt, niet zonder meer kan concluderen dat het vanwege de kleine hoeveelheid buiten de PPWR/UPV valt. De nationale UPV-drempels zijn daarvoor te verschillend en sommige landen kennen helemaal geen algemene drempel.

Let op: de hierboven genoemde drempels hebben betrekking op specifieke nationale UPV-verplichtingen en niet op de toepasselijkheid van de PPWR als geheel. De PPWR bevat daarnaast bijvoorbeeld eisen voor de samenstelling, recyclebaarheid, herbruikbaarheid en etikettering van verpakkingen. Die verplichtingen kunnen ook gelden wanneer een onderneming onder een nationale UPV-drempel blijft.

Gefaseerde invoering van de PPWR

Tot slot is het belangrijk om te benadrukken dat 12 augustus 2026 niet betekent dat alle verplichtingen uit de PPWR vanaf die datum volledig operationeel zijn. De PPWR is vanaf deze datum in het algemeen van toepassing, maar voor verschillende verplichtingen gelden specifieke latere toepassingsdata. Daarnaast moeten bepaalde onderdelen nog verder worden uitgewerkt in secundaire Europese regelgeving en nationale uitvoeringsmaatregelen.

Voor bedrijven betekent dit dat de verplichtingen de komende jaren verder worden ingevuld. De informatie in dit artikel geeft daarom de situatie weer op basis van de huidige regelgeving en beschikbare uitvoeringsinformatie. Bedrijven die verpakkingen in andere EU-lidstaten op de markt brengen, doen er goed aan de nationale uitvoering en eventuele wijzigingen in de UPV-regels regelmatig te controleren.